1875. VII. évfolyam. 102. szám. Szombat, május 29.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszini a szerkesztőségbe bermentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni, hajdu-böszörményi és székelyhid-kerületi „független ségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint azintán több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy azintén kéziratok sem adatnak vissza.

Mit csinàl holnap a szabadelvü párt?

Debreczen, máj. 30-ra.

A próféta igéje örök.

Zalár.

„Magyarország semmi más nemzetnek, vagy országnak alá nem vetett, — szabad és független ország, — a párt minden előtti feladatának azt tekinti tehát, — hogy minden alkotmányos eszközzel oda hasson, hogy azon törvények, melyek hazánk emlitett függetlenségével ellentétben állanak, — megszüntettessenek, megszüntettessék ennél fogva: a delegáczió intézménye, a közös minisztérium; azon törvényes intézkedések pedig, melyek biztositásunkra szükségesek, létesittessenek; létesittessék ugyanis az önálló magyar hadsereg, — létesittessék pénz és kereskedelmi ügyünk függetlensége, létesittessék hazánk törvényes függetlenségének diplomácziai elismerése.“

„Bihari pontok.“

*

Szomoru valóság az, a mit e kép mutat. A debreczeni régi balközéppárt egy része — multjához hütlenül — a közösügyes alapon álló belügyérnek rendezendő nagy hühóval a bihari pontokat akarja eltemetni.

Vigan üli meg a gyászszertartást.

Szól a zene. Dörögnek az ágyuk. Lovas bandérium kiséri a nap hősét. Nemzeti zászlók lengenek. Még talán éljeneznek is. Hangzanak az üdvözlő szavak.

Vigadjatok — a bihari pontok sirhalmán!

Köteles tisztelettel hajlunk meg Tisza Kálmán, a miniszter előtt. De a közösügyes zászlóvivők korteslármáiba nem vegyülhetünk.

Nem tehetünk arról, hogy annyira ragaszkodunk Tisza Kálmán régibb elveihez, hogy még ő maga sem képes azoktól bennünket eltántoritani.

Ez elvek élni fognak továbbra is. Hiába akarják eltemetni egykori hivei.

Az eszme még a koporsóból is kitör és eget kér.

„A próféta igéje örök.“

Személyi politika.

Ér-Köbölkut, máj. hó.

Csak hadd ropogtassák az üres mogyorót, csak hadd rágódjanak a hulladékokon, — csak hadd szedjék fel a porba szórt morzsákat, csak hadd fitogtassák az éhségtől kiaszott csontvázat, csak hadd hangoztassák a függetlenség nevetséges jelszavát, csak hadd csókolják össze az egész világ függetlenségért küzdött és küzdő sarutalpát, csak hadd zengjen dicséneket ez a rebellis szélbal csőcselék — kiket ugy sem ismer el más jogosultnak, mint a gatyás csapata, — kiszárad egyszer ő belőle is az a nemes lélek, melynek hüvelyét százezer golyóval kellene egyszerre átlőni!

Nem is a mai világba való emberek ezek, hiszen azt sem tudják, hogy volt ám idő, midőn a nép rongyaiban fetrengett, a gazdagok pedig fülemilenyelvet ettek, nektár helyett valódi igaz gyöngyöt ittak, — ha nem is itt, hát Rómában.

Hát még mikor a helotákat Spártában barmok helyett az ekébe fogták! — Ha-ha-ha! Akkor volt csak egyszer dobzse-világ! Minden évben kiszolgálta őket egyszer egy nap az uri kompánia, a helota pedig ezért a magas kegyért az évnek 364 napján barom maradt testileg, lelkileg.

És a mi a régi időkben megtörténhetett, miért ne történhetnék meg épen mai napság? Hiszen ezt a szegény bárgyu népet — csak uri kolomposa legyen — bele lehet vezetni még a Tiszába is, — nem is neki való az a magas politika, majd elvégezzük mi azt, ő csak hadd huzza a jármot tovább s mi a kényelmes helyzetből majd beszedjük rajta az adót, fentartjuk a nagyhatalmi állást Ausztria és uri magunk részére; ha pedig nem találna szót fogadni, — akár a választás napján, akár máskor, — ez a csőcselék: agyon veretjük egyiket a másikkal; és ha ez sem segitene, közzé lövetünk az éktelen tömegnek, majd elfut akkor, mint a nyul, — mert hát Ausztria nagy nevében mi vagyunk ám azok, kiktől Ormuzd és Arimán származtak, és hát mi tartjuk fen a birodalmi sas szárnyai alatt a nagy hatalmi „hoch“ politika mellett az egoismus zászlóját, minket illet első sorban az ur születésének 1875-ik évében a dicsőség a magyar pénzviszonyok kitisztázásában, s ha másnak nincs pénze, hát van nekünk elég.

Azután pedig értésére adjuk ám az óh nép! féle tigriseknek: hogy nem azért lódultunk ám mi fel az ugorkafára, hogy a megváltó szerepe meg legyen tőlünk tagadva; majd csak gondoskodunk eszközökről, hogy ha van is talán még harapni való, hát ne legyen, s ha meg talál fázni a kapunk előtt kuczorgó magyar helota, a függetlenség szent nevében éhségtől gyötörtetve, leöntetjük a küszöböt mosogató lével s megtanitjuk ezt az átkozott mindenféle fajt arra, hogy mig a „Kristchen“ szó tart, addig ám nem fog szabad lenni küszöbünket megnyalni, azután is csak kutyaalázattal!

Elismerjük az idő közelségét, midőn mindez bekövetkezhetik, — mi is.

Mert hát — legnagyobb szerencsétlenségre — a személyi politika ma már minden hazafias érdeket háttérbe szoritott, elannyira, hogy most már csak az a fügegyerek nálunk, ki a haza szent érdekét nyomorult zsoldért eljátsza; az a kérdés pedig, hogy mi lesz az országból, mivé lesznek utódaink? nem bolygatja immár azokat, — kik az államiság zászlóvivőjeként szerették eddig magokat feltüntetni, most pedig zophisztikus szavakkal és tollakkal, — hogy az isten verte volna meg azokat a görög álbölcseket, a kik ezt a mesterséget feltalálták, — el akarják erővel hitetni a néppel: hogy ők vannak a haza megmentésére hivatva, más senki, senki! mert az a rebellis szélbalcsőcselék csak a gatyás paraszt bolonditója, — (szeréntök), — Azt a nyomorult tömeget, mely előtt ők is levették és leveszik a választások napjain a kalapot, adtak ilyenkor neki enni s inni, pénzt is ha kellett, bőven, három évig aztán? phuj! fizess nyomorult paraszt, mi vagyunk az urak, nem tudod? Te pedig csak helota . . .

Van hát az országnak egy egész pátricius serege, hanem ez csak Ausztriáért és saját magáért élvén, — ha valamikép mégis szükség talál majd lenni „hü népre és vitéz hadseregre,“ adnak ezek megint enni s inni a mindenéből kifürösztött helotáknak, de hogy ők megmaradhassanak diszes állásukon, nekik kell előre taszitani — a haláltól reszkető karokkal — ezt a kóbor népet Ausztria és a személyi politika érdekében: akár a félvilággal szemben is, rá kiáltván: most mutasd meg, hogy magyar vagy! . . .

S majd ha aztán kifosztották az országot pénzéből és véréből, ha találhozik még nehány nyomorult koldus magyar helota, jó lesz, na egyébre nem, hát pulykapásztornak.

Magyarország? Oh erről ne is álmodjunk, jobb addig első, másod, negyed s ki tudja, hányad mágnásnak lenni; a nagyhatalmi, vagyis a személyes politika előtt pedig csókold meg a föld porát óh gatyások csapatja, mert hát itt nem bolond emberek élnek, a rózsaszint is sárgafeketére tudják ám fixirozni a személyi politika nevében.

Azok pedig, kik a függetlenségi párthoz tartoznak, adják be a derekukat de rögtön, vagy hozzanak annyi karót, valahányan csak vannak, hadd huzassuk bele őket a szabadelvüség nevében azonnal.

Azt pedig mi mondjuk ismét mindezekre, hogy akár mikép gondolkoznak is ők tanácskozásuknak nagy órájában, van a magyar népnek annyi esze, hogy ki fog adni a pátriczusokon, s ne is nagyon erőltessék magokat az urnak dolgában, mert ha csakugyan be fog következni, — a mit ugyan ők nem hisznek, — de azért mégis csak be talál következni a függetlenségi párt győzelme, a személyi politikának nem lesz többé jogosultsága.

Kovács Gusztáv.

— **H.-Böszörmény, máj. 28.** (A „Debreczen“ szerkesztőjének.) **Városunk szeretett országgyülési képviselője, Gál Mihály ur jövő vasárnap, máj. 30-án délelőtt 10 órakor tartja beszámoló beszédét választói előtt. Ez alkalomra nemcsak helybeli választópolgártársaink, hanem vidéki elvbarátaink is tisztelettel meghivatnak.**

— **Hajdu-Szoboszlón** holnap akarják egyesiteni „szabadelvü“ czég alatt a jobb és baloldali polgárokat. De ebből bizonyára csak akkor lesz valami, majd ha — Szemerekint — által bujt a tünek fokán a — teve.

— **Az uj országgyülés** csakugyan aug. 28-ára hivatik össze. Jun. 1-én küldetik meg a törvényhatóságoknak ez iránt a kir. kézirat, mely jun. 5—8-ika közt hirdetendő ki.

— **A horvát** választási javaslat ügyében folytatott tanácskozás kedvező eredményre vezetett.

— **Deák Ferencz**, irja a „Közérdek“ nem vállalja el a jelöltséget a belvárosban, minthogy egészségi állapota a törvényhozásban való részvétet lehetetlenné teszi. Az ősz pártvezér, mint a nevezett lap értesül, Tisza Kálmánt szándékozik maga helyett ajánlani a választóknak. Tisza egyik helyi laptársunk szerint ott nem fogadán el a jelöltséget.

Izsó Miklós.

(Sz.) Egy magyar müvészszel ismét kevesebb. Izsó Miklós tegnap reggel 6 órakor Budapesten 45 éves korában három havi sulyos betegség után jobblétre szenderült

Megdöbbentőleg hat e váratlan hir bizonyára városunk lakosságára nézve is. Hisz itt élt ő darab ideig közöttünk. S teremtő szelleméből örököltük az emlékkertben diszlő Csokonai-szobrot.

Élete nehéz küzdelmekkel volt tele. Született Borsodmegyében, D.-Horvátiban. Tanult Sárospatakon. Már gyermekségében kiváló hajlamot mutatott a szobrászatra. 18 éves korában ment a szabadságharcz hősei közé. Vitézül harczolt, mint vadász, s pár sebet is kapott — jutalmul.

Az önvédelmi harcz lezajlása után bujdokolt, mint erdészsegéd. Majd Ferenczyhez ment Rimaszombatra, s ott rendszeres oktatásban részesült. 1856-ban ment a fővárosba. De nem kapott megrendelést sokáig, s kőfaragó-műhelyben dolgozott.

Bécsben s Münchenben folytatta tanulmányait. Itt mutatta be fényes müvészi tehetségét a „Busuló juhász“, „Fonóházi jelenet“, s „Részeg pór“ alakitásaival. Ő készité itthon Petőfi, Ghyczy, Csokonai, Arany, Tóth József, Lisznyay, gr. Kornis, Bernáth G., Verbőczy, Eötvös, Szalay, Megyeri, Fáy, Egressy szobrait. A Dugonics-emléket már nem végezheté be.

Izsó tehát él — müveiben.

Nyugodjanak békében porai! S emlekét őrizze meg a nemzeti kegyelet!

— ***A magyar fővárosból.*** Karizmics László ellen az utczán merénylet történt. Rálőttek, de a golyó szerencsére csak felső ruháját surolta. A tettest elfogták. **Dr. Böck** Győry volt pozsonyi tanár pókgyöjteményét a muzeum 1000 frtért vásárolta meg. **Temesvári** Lajos a budai szinkörben ma kezdi meg előadásait. **Kinevezések.** — A király Karap Ferenczet és Horváth Dömét a budapesti kir. itélő táblához tanácselnökké nevezte ki; — ugyan ekkor — Vécsey Tamást a római jog ny. rendes: Pulszky Ágostot a jog és államtudományi encyclopaedia ny. rendes tanárává nevezte ki az egyetemhez. **Zsigmondovics** Henrik szeszgyáros és dohányárus irtózatos halállal mult ki, nevezetesen pinczéjében, hol épen jelen volt, a szesz meggyulván megégett, mielőtt kimenekülhetett volna.

Szolnok, máj. 27.

— A „Debreczen“ szerkesztőjének. —

A Naményi-féle bünügyben e hó 24-én kezdte meg a delegált szolnoki kir. törvényszék a végtárgyalást. Tanuk igen sokan idéztettek meg Debreczenből, Nyiregyházáról, Fehértóról, Mezőturból, s ki tudja, még honnan?

A végtárgyalás elé bizalmatlanul nézett minden jelenlevő, mert a volt szolnoki kir. ügyész nem régiben elbocsáttatván, utódának, Sátor Jenő urnak, — még ideje sem volt az óriási terjedelmü pert eléggé áttanulmányozni. De az elnöknek, Bodroghy István urnak, ki a volt Ráday-féle szegedi törvényszék elnöke volt, ügyessége és tapintatossága által sikerült az ügyet legombolyitani.

A per tárgyát — mint a „Debreczen“ olvasói tudják, — az képezi, hogy akkori debreczeni lakos Kertész János, társai segélyével, fehértói lakos és már halálán levő Naményi Gábortól több ezerig menő pénzt, drágaságokat és értékpapirokat elsajátitott, s ezért az örökösök által bünvádi vizsgálat alá vonatott.

Vádlottak: Kertész János és neje, apósa Kálmánczhelyi Dániel és neje, Papp Sándor és Kálmánczhelyi Gáborné.

Pap Sándor ártatlannak vallotta magát, a többiek bár tagadtak, de sokszor összeütközésbe jöttek önmagukkal is, csak Kertész tagadott mindent makacsul, bár a tanuk legnagyobb része ő ellene bizonyitott.

Három napi tárgyalás után, szerdán este kimondatott az itélet: Kertész János bünösnek nyilvánittatván, 6 évi börtönre itéltetett, Papp Sándor egyszerüen felmentetett, a többiek, — részint próbák elégtelensége, részint alanyi és tárgyi tényálladék hiányából felmentettek. Kertész és az ügyész felebbeztek.

Szép volt az itélet indokolásakor elnök beszéde; azt hangsulyozá ugyanis, hogy oly megrögzött egyén, mint Kertész, nem is számithatna a törvény szigorának enyhitésére, mert makacs tagadása mellett nejét, ki csakhogy öt megmenthesse, saját női becsületét is pellengérre állitotta, az egész vizsgálat alatt még csak erkölcsi támogatásban sem részesitette. Az itélet kimondásakor Kertészné nagyot sikoltva elájult, s ájultan vitetett ki a teremből.

Thémis.

Vidék.

— A „Debreczen“ levelezése. —

H.-Böszörmény, máj. 27.

A Hajdukerület közelebbi gyülésén a földbecslési bizottságba tagokul megválasztattak: H.-Böszörményből: Lengyel János, U. Szabó Mihály, Győrösi János.

Nánásról: Oláh Jakab, Nagy Kálmán, Csohány Miklós.

Dorogról: Farkas Sándor. Orosz József.

Hadházról: Rhénes István.

Szoboszlóról: Oláh Jakab, Tőkés Károly.

— ***Vidéki hirek.*** **Báró Baldácsi Antalt** Fegyverneken szélhüdés érte. Felgyógyulásához kevés reménye van. **Kecskeméten** két joghallgató párbajt vivott. Egyik megsebesült. **Esőt** az ország különböző részeiből jelentenek. **Garán** két jó barát összeveszvén, egyik a másiknak egy konyhakéssel ugy mellébe szurt, hogy az rövid kinlódás után meghalt. **N.-Károlyban** nagy számu közönség jelent meg Domahidy Ferencz főispán beigtatására. **Beregben** a Guti erdőben a dongás horvátok összeveszvén egyet megöltek. **Boros Mihály** székesfehérvári járásbiró, — kitünő népirónk e napokban váltott jegyet Piller Éva urhölgygyel. Áldás e frigyre!

Az önérdek harcza.

H.-Szoboszló, május 27.

Némely urak itt a kik a tágositáskor földbecslők voltak városunkban, jelenleg is erőnek erejével azok ohajtván lenni, miután tervök a h.-kerületi bizottsági gyülésen nem sikerült, s helyettök más, nálok sokkal érdemesebb egyéneket tisztelt meg a közbizalom, hogy sértett hiuságok boszulatlan ne maradjon, nem riadtak vissza a földbecslési munkálatot is pártkérdéssé tenni, s eddig nyugalmas népünket a pártszenvedélyek zajos tengerének hullámai közzé dobni, egyszersmind felsőbb hatóságokat a hajdu-kerületet a legtiszteletlenebbül kompromitálni az által hogy bár a városi főhadnagy s pártjuk résztvevő, s magokat minden uton módon feltolni akaró tagjai közbejöttével tartatott meg a kijelelés és választás, s az ellen a kerületiek egy szót sem koczkáztattak, mégis a mai napon csak azért, mert pártjuk matadora kiesett, gyülést hirdettek, melynek egyetlen egy következő furcsa tárgya volt: viseltetünk-e bizalommal a kerület által megválasztott egyénekhez? Ily tárgyra a képviselők közül sokan a felsőbb hatóság iránti tiszteletből meg sem jelentek; azonban az előre elkészitett tagok nem hallgatva a mérsékeltebb képviselők azon figyelmeztetésére, mely szerint előadták, hogy ily tárgyu határozat nem tartozik a közgy. katásköréhez, az a kerület végzése elleni nyilvános demonstráczió s a nép közt elégületlenséget és lázas szakadást idéz elő, épen most, mikor legnagyobb egyetértésre volna szükség. Fogthüy S. ur képviselő azon tüzes szónoklatára, hogy neki csak a szabadelvü párt bizalma, más nem kell; a pártdühbe hozott képviselők alig kivehető többsége a kerület által megválasztott mind a négy kerületi megválasztott tag ellen, kik közül pedig három saját pártjukbeli, bizalmatlanságot szavazott, és a bizalmatlanságnak a miniszteriummal leendő tudatására, s a törvényes választás megsemmisitésére, az erre kész szivvel vállalkozó városi főhadnagy és Fogthüy urakat bizta meg. Azon nem csudálkozunk, hogy a három szabadelvü párti tag leköszönt, mert saját pártjuk szavazott nekik bizalmatlanságot; még azon sem csudálkozunk, hogy a tisztelt küldött urak elvállalták a lázitó megbizást, hanem mi, a lakosság azon része, kik a megválasztott tagok iránt teljes tisztelettel viseltetünk, s a kerületi választást teljes elismerés s köszönettel fogadtuk; ezennel a közvélemény szine előtt ünnepélyesen tiltakozunk az ellen, hogy a kerület érdekeit sértő eljárás költségeit a közpénztárból markolják ki, hanem hányassák össze azon képviselőkkel, kik a kerületi határozat ellen demonstrálni s a nép közt izgatni nem restelnek, holott felteszszük a miniszter urról, hogy az ily ügyre népünk és kerületünk többsége kivánata szerint semmi figyelmet nem fordit, ha ugyan elébe talál kerülni.*)

Sáry Lajos,
városi képviselő.

Román értekezlet.

— Nagy-Szebenben. —

Lázár Sándornak, — a kolozsvári román klub elnökének vezetése alatt tartott másfélórai bizalmas előértekezlet után vasárnap déli 12 órakor megtartatott a n.-szebeni román értekezlet, melyet Dunka korelnök megnyitván, konstatálta, hogy 161 szavazati joggal biró tag van jelen, mire dr. Ratiu János tordai ügyvéd rendes elnökké választatván, egyhangulag elfogadtatott Macellariu emez inditványa: Fejezze ki az értekezlet alattvalói rendithetlen hüségét és hódolatát a trón és a habsburg-lothringiai dynastia iránt, valamint óhaját a béke és a testvéries egyetértés iránt Erdély többi nemzetiségével az egyenjogositás alapján, s végül tiszteletét az országos törvények iránt. — Hasonlóan elfogadtatott Demsusianu következő inditványa: Nyilatkoztassa ki az értekezlet, hogy mint Erdélyország különböző részeiből egybegyült egyes román férfiak egyszerü gyülése kiván szerepelni. — Ezután Macellariu Axantie inditványára egy tizenhetes bizottság küldetett ki, — véleményt mondandó azon kérdés fölött: résztvegyenek-e az erdélyi románok az országos képviselőválasztásokon, vagy nem? — A vélemény beadása az nap estére tüzetett ki. — Délutáni 3 órakor az értekezlet félbeszakittatott s esti 7 órakor ismét megnyittatott. — A tizenhetes bizottság egy majoritási és két kisebbségi véleményt adott este be. Az első (az 1848-ki) nemzeti programm fentartását s tökéletes tartózkodást az országgyülési választásoktól kiván. Az első kisebbségi velemény dr. Borciatol: activitást, a választásokban résztvevést s a nemzeti kérdésekben a fenálló államviszonyok arányában solidaris eljárást a magyarországi románokkal kiván. A Préda ügyvédtől eredő második kisebbségi javaslat: a választásokban leendő részvételt kiván, ugy azonban, hogy a megválasztott román képviselők a törvényhozás működésében semmi részt ne vegyenek. — Hosszu vita után minden előtt kimondatott a feltétlen solidaritás a hozandó határozatok tárgyában. Az activitás mellett csak dr. Borcia és Lázár Sándor szólottak, a többiek mindnyájan a majoritás javaslatát védték, mely nagy többséggel el is fogadtatott. — Erre a végrehajtó bizottság választatott meg.

Külföld.

(K.) **Madrid.** A karlisták amnestiát kérnek, s állitják, — hogy Saball bandái egészen desorganisálva vannak. — Barcastigni admirál megöletett egy haubitz golyó által.

— **Berlin.** A külügyi hivatal sajtó hivatalát Bismarck egyelőre megszüntette.

(—) **Ausztria.** Andrássy külügyminiszter válasza, melyet az osztrák iparosok küldöttségének adott az iparosokat kielégité. Kijelenti, hogy ő a két állam gazdasági érdekei között elletétet nem ismer s a vámrevisiónál mindkét állam érdekeit méltányolja. — A magyar nyers termelő czikkeit inkább adhatja el Bécsben, mint Marseillesben. Kijelenti továbbá, hogy ő a reális viszonyokat fogja szem előtt tartani. Egyébiránt e tekintetben döntő elbatározás nem az ő, hanem a ker. miniszter kezében van.

— **Utazás a föld körül** per pedes apostolorum. Egy amerikai fiatal ember, 28 éves, nőtelen, fogadást tett, hogy körül utazza a világot . . . gyalog. Naponként 30 angol mértföldet akar megtenni. Már megkezdte utazását, s a mult napokban már Liverpoolba érkezett. New-York-ból indult f. hó 3-án, s ha fogadását meg akarja nyerni, — nem kevesebb, mint 70 millió dollár erejéig fogadtak ellene és mellette, — 1876. november 23-án ismét New-Yorkban kell lennie. A hajón, melyen Európába jött, naponkint 30 mértföldel felebb sétát tett. 15,712 ang. mtföldet száraz földön és 12,935 mtföldet vizen kell tenni. Utja igy van kijelölve. New-York, Liverpool, innen Chesteren, Sheffielden és Londonon keresztül Havreba, Havreból Franczia országon keresztül Lyont érintve Genuán, Florenczen, Rómán és Nápolyon keresztül Konstantinápolyba. Itt átmegy a Bosporuson Indiáig, Indiából megy Cantonba, s aztán Hongkongba. Ez utóbbi kikötőből hajón a Filippine szigetekre megy, innen uj Guineába, Ausztráliába, a Sandwich

*) Oláh Jakab ur lemondása nem lehet — komoly; hisz rá épen nem erőszakolták amaz állást. Maga járt utána.

szigetekre és San-Franciskóba, s az amerikai szárazföldön fejezi be hatalmas sétáját.

— **Petőfiünnepély** Aszódon. Az aszódi gymnásiumban, melynek Petőfi három éven át tanulója volt, mult szerdán leplezték le Petőfi emléktábláját a vidékről nagy számmal összegyült közönség jelenlétében. Ifj Ráday Gedeon gr. az ünnepélyrendező bizottság elnöke — alkalmi szónoklatot mondott, — mely közben az emléktábla leleplezetett. E diszes mün, mely Payerl K. váczi szobrász munkája, következő felirat áll:

Petőfi Sándor

itt járt iskolába $183^3/_4$—$183^7/_8$.

Itt lobbant fel a láng, itt nyerte olympi tüzét a
Legszeretőbb költő, a haza Tyrtaeusa.
Szelleme bölcsőjét itt hü anya őrzi, szegény bár:
Kincse e lángemlék átragyog ifjaira!

Emelte a kegyelet 1875. május 26.

Az ünnepélyt követő banquettet nagyon érdekessé tették a Petőfi jelenvolt kortársai által mondott elbeszélések az ünnepelt gyermekori kalandjairól.

UJDONSÁGOK.

* **Városi közgyülés** tartatik jövő csütörtökön, junius 3-ikán. A tárgyrendet közölni fogjuk.

* **A nyomdászünnepélyen** tartandó mükedvelői előadásra ma tartatott a főpróba — Együd István ur vezetése alatt, mely igen fényesen sikerült.

* **A nőegylet** holnap délután tartja közgyülését a városháza nagy tanácstermében.

* **A 48-iki egyenruhás** honvédeket is felszóliták, hogy a holnapi diszmenetben vegyenek részt. De . . . a honvédek maradnak — honvédek.

* **A szinügyegylet** választmánya holnap délelőtt 10 órakor gyülést tart szinházunk jövője érdekében.

* **Májáliskrónika.** A debreczeni nyári tánczvigalmak legeredetibb és legkedélyesebbike a tüzoltó májális ma este fog megtartatni. A derék tüzoltók mindig a legnagyobb csinnal rendezték ezt, s itt a város tekintélyes állásu férfiainak és családjainak rendesen „légyott"-ja szokott lenni. Bizonyosként megjósolhatjuk, hogy a sok májális ellenére, ez lesz az idén is a leglátogatottabb és legkedélyesebb vigalom. A lehető eső ellen az ujonan felállitott deszkasátor biztos menedéket fog nyujtani. — A nyomdászok önképző-egyletének majálisa pedig junius 5-kén lesz. — Az élvezetes délutánt és estét nagyban elősegitendi azon körülmény, — hogy két szindarab is fog mükedvelők által előadatni. A főisk. önk. kör nyári tánczvigalmát szintén 12-kén fogja tartani. — Ezt szükségtelen a közönség figyelmébe ajánlani, mert aligha lesz ily élvezetes majális az idén, mivel az önképző kör az ünnekkarral egyetemben fog egész délután előadásokat rendezni. A jogász és önképezdei majálison Oláh Józsi, a tüzoltó és nyomdászmajálison pedig Balázs Kálmán kitünő zenekara fogja a talp alá huzni.

* **Tisza Kálmán** bevonulása és fogadtatása alkalmára a „szabadelvü"-ek elkövetnek minden lehetőt. Lesz mindenféle nagyszerüség, a mit csak pénz és hatalom előidézhetnek. Kiváncsiak vagyunk, nem lesznek-e ismét kivilágitlan ablakok beverései. Világitsatok is polgárok, mert van kő és van kéz elég, a mely képes bezuzni az ablaktáblákat. Mint értesitettük olvasóinkat, a felsőbb diákság nem a képviselőt, vagy minisztert fogja üdvözölni, hanem az egyházkerületi segédgondnokot.

* **A könyv-, kő-münyomda** és kártyagyári részvénytársulat holnap délelőtt 10 órakor saját helyiségében közgyülést tart.

* **A felsőbb gazdasági tanintézet** hallgatói által 1875. május 19. tartott majális alkalmával segélyegyletük javára tett felülfizetések kimutatása: Ngs Huzly Károly prépost ur 6 frt, — Molnár Lajos igazgató ur 7 frt 50 kr. — Miskolczy Nándor ur 50 kr. — Egly József ur 50 kr. — Mayer ur 1 frt, — Bukaresti János ur 2 frt, — Békéssy László ur 2 frt, — Deutsch Jakab ur 50 kr. — Szüts Mihály ur 4 frt, — Mezei Ignátz ur 1 frt, — Ungvári János ur 50 kr. — Szatmári Károly ur 1 frt, — Tasnádi István ur 1 frt, — Török Pál ur 50 kr. — Frics József ur 1 frt, — Szikszai József vál. elnök ur 5 frt, — N. N. gazdatiszt 1 frt, — ifj. gr. Vay Lajos ur 80 kr. — A. B. kereskedő 1 frt, — X. Y. gazdász 20 kr. — Daróczi E. ur 30 kr. — N. Ny. ur 5 frt, — Szabó József ur n.-rábei puszta 5 frt, — Szombathy Istvánné ő nagysága 1 db. 3 frtos és 1 db. 2 frtos tallér. — Dr. Ekkert József ur 4 frt. — Tamássy Béla ur 1 frt, — Hubay Bálint ur 50 kr. — Összesen 52 frt 80 kr. o. é. 1 db. 3 frtos és 1 db. 2 frtos tallér. — A miért is fogadják az illető kegyes adakozók egyletünk nevében hálás köszönetemet. Debreczen, május 27-én 1875. Nemes László, pénztárnok.

* **A debreczeni torna-egylet** 1875. junius 20. Vasárnap a népkertben saját jótékony czélu pénztára gyarapitására tánczvigalommal összekötött torna-ünnepélyt rendez. Az ünnepély kezdete d. u. 4 órakor. Belépti-jegy személyenkint 1 frt. — Alsóbb tanulóknak a tüzijáték bevégeztéig — 20 kr. o. é. Ezek előre válthatók Dáné István, Gyürky Sándor, Kubinyi Kálmán, Szepessy Antal, Szép József, K. Tóth Sándor urak kereskedéseikben, az ünnepély napján pedig a népkert kapuján; de (az alsóbb tanulókat kivéve) csak is a meghivó felmutatása mellett. Az alapitó, pártoló s müködő tagok saját személyeikre a kezekben lévő szabad jegyeket használhatják. — Felülfizetések hálával fogadtatván, hirlapilag közöltetni fognak. Debreczen, 1875. május hó 2-dikán tartott választmányi gyülésben Boruzs József, jegyző. Varga Lajos elnök. Kettős zene, u. m. sátorban és a kertben, izletes és olcsó ételek s italokról a rendezőség gondoskodni fog. A hölgyek számára 500 ülőhelyre elkülönitett emelvény, a férfiak számára szinte 500 ülőhelyről lesz gondoskodva. Mindenféle por elkerülése végett egy nappal az ünnepély előtt és az ünnepély napján fel lesznek az utak és a főtér locsolva és apró füvel behintve, Fischer Antal tüzmester Nagyváradról személyesen fogja a rendkivüli tüzijátékot kezelni és minden kellemetlenség elháritására ügyelni. A két zenén kivül nagy zenélő-mü fogja a t. cz. közönséget mulattatni. Szabó Soma, a rendező bizottság elnöke. Müsorozat. 1. Ünnepélyes kivonulás a népkertbe d. u. 3 órakor. 2. Versenyvivás. 3. Versenytornázás. 4. Dijak kiosztása. 5. Tánczvigalom (kezdete 8 órakor.) 6. Tüzijáték (kezdete 9 óra után.) Tudomásul a t. cz. pártoló közönségnek. Az ünnepély tiszta jövedelmének fele a helybeli ref. főtanoda legujabb szükségletére egy jogi tanszék tőkéje gyarapitására fog forditatni. Kelt Debreczenben, 1875. május 21-dikén tartott választmányi ülésben. — Varga Lajos s. k., elnök. — Boruzs József, jegyző.

* **Postaügy.** Alkalmi mihez tartás végett van szerencsém a t. cz. közönség tudomására juttatni, hogy f. é. május hó 16-tól kezdve a belforgalomban, közönséges pénzutalványokhoz 10 kr dij mellett térti névjegyek adhatók! Továbbá Bécs következő külvárosaiba u. m. Leopoldstadt, Weissgärber, Landstrasse, Wieden, Margarethen, Mariahilf, Neubau (Ziegelergasse) Josefstad, Alsergrund, továbbá Hernals és Seschhausban létező cs. kir. postahivatalok f. év junius hó 1-től kezdve a nagyobb összegü pénzutalványok közvetitésével megbizott postapénztárakkal való forgalomba 1000 frtig terjedő közönséges és 500 frtig terjedő távirati pénzutalványok felvételére és kifizetésére hatalmaztattak fel. Végre a Bécs Praterstrasse, és Neubau (Liebensterngasse) külvárosai és a Bécs Seilerstätte, Maximilianstrasse Landskrangasse, — Habsburgasse és Francz Josefs-Qaui fiok postahivatalok ugyanazon időtől kezdve a fenjelzett összegü távirati pénzutalványok felvételére, de nem kifizetésére is hatalmaztattak fel! Egyuttal szükségesnek tartom a t. cz. közönséget arra figyelmeztetni miszerint jövőre a Bécsbe történendő pénzutalványozásoknál mindig azillető külvárosrész is világosan kijelölendő annyival inkább — miután csak is ilykép czimzett utalványok befizetése, illetőleg felvétele leend elfogadható. Debreczen, 1875. máj. hó 28. A kir. posta hivatal főnöke Mayer.

* **Hölgyeinknek.** Gusztrinyi Sándor női ruhaszabász már nem sok ideig fog nálunk időzni. Ajánljuk az alkalom felhasználását. A derék szabász egyik tanitványa részéről szép jutalomban részesittetett. Az ily megérdemlett elismerés a legszebb jutalom.

* **Kuriózum.** Hatvanutczán egy házban 61 egyén, közöttük 30 gyermek lakik.

* **A katonák** is felszólittattak, hogy Tisza K. bejövetelekor tisztelegjenek. De nem teszik.

* **A tüzoltók** majálisára kedvezett az idő. Szép számmal vonultak ki ma a nagy erdőre. Jó mulatást!

* **A homokkert réme** tegnapelőtt ismét olyan stiklit követett el, mely csakis ő tőle telhetik ki, és a melyért érdeme szerint meg fog lakolni, — mert midőn a jelzett időben a kertbirtokosok a kertben tartott gyülésről szétoszlóban voltak, azok irtózatos varju-károgásokkal fogadtattak, mely ékes hangokat az emlitett „rém" egész családostól pajtájuk ele kiállván, támasztott, sőt oly becsületsértő kifakadásokkal illette az egész kertséget, hogy ezek most ellenében bünügyi keresetet inditanak; érdekes az is, hogy a varju-hangok lecsilapitására hozzá menesztett csőszt, ha csak a szőllőjébe lábát is beteszi, agyonlövéssel fenyegette, a varju-hangok által megtiszteltek mindnyájának hallattára.

* **Tudomásul.** Mult év deczember hó 24-kén az alulirott postahivatalnál egy. Miss L. H. Braoks. poste rectante Flarenal Italien czimü közönséges levél adatott fel, mely e mai napon, nem kézbesitett, ide viszaérkezett; mit is azon hozzáadással van szerencsém közhudomásra hozni, hogy feladó fél — azt tetszése szerint e hivatalnál visszaveheti. M. kir. postahivatal 1875. május hó 28-án. Mayer post. hiv. főnök.

* **Kérelem.** A kik a főisk. önk. társulat junius 12-kén tartandó majálisára tévedésből meghivót nem kaptak, egész tisztelettel felkéretnek, — hogy Tisza István egyik rendezőnél (főpiacz Gr. Dégenfeld-ház) a meghivó kiállitása végett legyenek szivesek vagy szóval vagy irásban reklamálni. Ugyanott jegyek is válthatók előre, mint minden bizottsági tagnál. A rendezőség.

* **Különösen** a szegényebb néposztály érdekében igen czélszerü — és dicséretesnek tartjuk azon intézkedést, melyet a helybeli mészáros társulat mától fogva életbeléptetett, nevezetesen hatvanutczán, hol eddig a Hajdu Gábor mészárszéke volt — egy oly közös széket fog fentartani, melyben folytonosan 20 krajczárért vásárolhatni a marhahust fontonként.

* **Orozva támadta meg** pár nap előtt a Hortobágyon egy bojtár bizonyos helybeli gazdának a jószágok számbavétele végett oda kiment legény-fiát, s azt hátulról leütötte; a vakmerő bünös jutalmát várja.

* **A mérték-hitelesitő** hivatal felállitására a váradutczai és a város tulajdonában levő Vay-ház helyiségei szemeltettek ki; s azok e czélból a berendezést és felszerelést eszközlő főkapitány és Gelencei Pál által szerdán fel is nézettettek.

* **Hogy a tyukászat** mennyire előhaladt városunk némely részében mutatja az, hogy a csapó-külváros egy bizonyos pontja körül, naponként seregestől látjuk azt legelni az utczán. Nem tudjuk van-e gazdája? Vagy talán vad tyukok lettek azok?

* **Sajnálattal** kell felemlitenünk, hogy városunkban még máig is többször lehet tapasztalni, hogy az utczára elültetett ákácz vagy más fák hajtásait, vagy az abba betett óltó-galyakat, letördelik, vagy kiverik. — Nem vévén eszökbe azt, az ilyen értetlenek, hogy akkor önmagoknak is kárt tesznek, mert megfosztják magokat azon hüsitő árnyéktól, melyet később azon fák szolgáltatnának, nekik ugy mint másnak. Vajha a rendőrség megcsiphetné az ilyen csapkodni szeretőket, s árnyékos helyre tenné, mig tüzök lecsilapul.

Szerkesztői nyilt posta.

Lasztóczra. Holnap s holnapután megjelenitve látjuk M. bácsi versét; a másikat várom. Szoboszlóra. Az igéretre számolok. Csak gyorsan. Üdvözlet „neki" is. Hegyközinek. Mihelyt terünk engedi. Dr. Tolle. Ébredjetek már! „Visszhangok." Jövőre. V.-Pércs. Élnek még ott? S.-Patak. Czikked még sem jött meg. Elküldted?

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Előleges

fényképészi jelentés.

FLECK RUDOLF

fényképész Bécsből a folyó évi junius 3-ikától fogva a Mentze H.-féle házban levő

fényirdai mütermet

Széchényiutcza 1813. sz. a. át fogja venni, s azon reményben van, hogy a n. é. közönség kivánalmainak a fényképészet terén a legtökéletesebben eleget teend.

192 1—3

Uj butorraktár.

Debreczenben Széchenyiutczán 1808. szám alatt.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy gazdagon ellátott **uj butor-raktáramban** mindennemü asztalos és kárpitos mübutorok, ugy legfinomabb mint közönséges minőségüek nagy választékban és pedig igen jutányos áron kaphatók, és ezeket a t. közönségnek van szerencsém ajánlani.

Tisztelettel
Czirinkó Gusztáv.

188 2—2.

HIRDETÉSEK.

Norinbergai és férfidivat-áruk

raktárát minden ahhoz tartozókkal,

utazó, **lovagló**, **vadászati** és **dohányzó** kellékekkel, nemkülönben **női toillet** és **pipere** czikkekkel ujból berendezte, és azokat — rendkivül leszállitott árak mellett — a nagyérdemü közönség becses figyelmébe ajánlja

KUBINYI KÁLMÁN

KALAPJAIT — NYAKKENDOIT — BÖRÖNDJEIT — NAPERNYÓIT

DEBRECZENBEN
a ref. kistemplom mellett

Kiváló figyelemre méltók a fentebbi **K** betükben megnevezett áruk, melyek a gyári készletekből — szorult pénzviszonyainknál fogva — nagyobb mennyiségben igen előnyösen bevásároltattak.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-tól Párisban

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bört minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépségét s ifjuságot biztositani. Ha a **Ravissante** naponkint egyszer az ujjhegygyel az arczra, vagy más testrészre dörzsöltetik, mar a törülközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himl0helyek elsimittatnak. — A **Ravissante** ifju arczszint idéz elő, a bört fehériti, frissiti és finomitja; eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget, s a bőr minden tisztátalanságait.

Már az első kisérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világáirt **„Ravissante"**-jat használni.

Egy üvegtok ára frt 1.50 és 2.50 kr.
Postai küldésnél 20 krral több.

Kapható nagyban és kicsinyben

Dr. LEJOSSE főraktárában, Budapesten, király-utca 15. I. emel.

Debreczenben:

GÖLTL NÁNDOR ur gyógyszertárában.

Vidéki rendelmények a legszigorubb titoktartás biztositása mellett utánvéttel eszközöltetnek.

Eladó birtok.

A debreczeni határban a **Vajda laposon** fekvő $7\text{-}^1/_8$ nyilas gazdag füvel ellátott s nagyobb részint kaszálló, — kis részben pedig szántó föld, ez idei termésével együtt szabad kézből eladó.

Értekezhetni kismester-utczán 2027. sz. a. a tulajdonossal.

191. 1—3.

Uj üzletmegnyitás.

Alulirott tisztelettel értesitem a nagyérd. helybeli és vidéki közönséget, miszerint itt Debreczenben piaczutczán báró Józsinczy-házban

női és férfi divat czikkek,

fehér- és rövid-áru üzletet

nyitottam.

Nagy választásban vannak **sima és himzett fehérnemüek**, u. m. női és férfi vászon és schifoningek, **korsettek** (háló rekli), alsó szoknyák, vállfüzők, nadrágok, kézelők és **nyakkendők**. Továbbá selyem, ripe, moire (habos) és bársony szalagok minden szinben és szélességben, himzett szelvény és betétek, kitünő kötő és horgoló **pamutok és czérnák**, schifon, moll, tarlatán, musselin és organtin, valódi **prágai glassé**, selyem és czérna (nyári) keztyük, női, férfi és gyermek szines és fehér harisnyák, nap- és esőernyők, franczia virágok, menyasszonyi koszoruk, mindenféle paplanok és szőnyegek, legnagyobb választékban és legjobb minőségben.

A tisztelt czimü helybeli és vidéki közönségnek becses látogatását kérem

Burger Lipót.

Árulóhely: piaczutcza 2139. sz. a. Tornay kávéházzal és Csanak József füszerkereskedésével szemben.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek.

Azon megvásárolt áruczikkek, melyek nem tetszenek, becseréltetnek.

173 7—52

Kiadó vagy eladó ház.

Hatvanutcza elején az 1572. sz. a. a legjobb állapotban levő ház, minden órán bérbeadható, esetleg el is adható. A nevezett házban következő helyiségek vannak: egy előszoba, ebből nyilik 4 lakszoba, egy kis mellékszoba, két nagy falisitok, mely kézi kamarául használható. Alul nagy pincze, nagy pinczehonyha, kamara, 3 rendbeli pincze. Az udvaron tágas szin, sertésól, 6 lóra jól felszerelt istálló, kocsiszin és kis kert; padlásokkal és szabad udvarral.

Értekezhetni iránta e lap kiadóhivatalában és **Hódy Gyula** ügyvéd urnál.

187 3—3

Wilhelm

antiarthritikus és antirheumatikus

vértisztitó-theája,

a lentnevezett betegségek **biztos sikerü gyógyszere:**

1) **Rheumatieus fájdalmak.**
2) **Köszvény.**
3) **Altest bajok, sokat ülőknél.**
4) **Májdaganatok.**
5) **Mindennemü kiütések és szeplők.**
6) **Nemi bajok.**
7) **Fentirt bajok ellen használandó ásvány fürdők vétele előtt.**
8) **Ásványfürdők használatát pótló szer.**

Hamisitás és csalódástól óvakodni kell.

Wilhelm valódi antiarthritikus és antirheumatikus vértisztitó theája csak a Wilhelm antiarthritikus és antirheumatikus vértisztitó-theát készitő első nemzetközi neunkircheni (Bécs mellett) gyárból és általam ujságilag közlött raktárakból kapható meg.

Egy nyolcz adagos csomag orvosi előirat szerint készitve, a több nyelvbeni utasitással ellátva 1 ft, bélyegért és göngyölésért külön 10 kr.

A t. közönség kényelmére a valódi Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus vértisztitó theája kapható Debreczenben **Berghofer Istvánnál**, Földesen **Kranzel Ferencz** gyógyszerésznél.

6 6—6

Értesités.

Van szerencsém tisztelettel értesiteni a t. cz. közönséget, hogy én piaczutczán a Konczféle 2142. számu háznál

A KÁVÉ ZSUZSI

volt helyiségét f. évi május 18-án átvettem; ennélfogva felkérem a t. cz. vendégeket, hogy kávéházamat minél számosabb látogatásukkal szerencséltetni sziveskedjenek, mely kérésemhez azon szives figyelmeztetésemet csatolom, hogy nálam a legkorrektebben jó reggeli kávé készen kapható.

Számos látogatást kér
Özvegy Wilcsek Wilhelmina
Budapestről.

Debreczen, 1875. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában. — Laptulajdonos Oláh Károly.